



LECTIO DIVINA

SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mt 10,26-33

Évközi 12. vasárnap („A” év)



Atyátok számontartja minden szál hajatokat



PÉCSI EGYHÁZMEGYE
„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIAS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Atyátok számontartja minden szál hajatokat

Abban az időben Jézus ezt mondta apostolainak: Ne féljete az emberektől! Nincs rejtett dolog, amelyre fény ne derülne, sem titok, amely ki ne tudódnék. Amit én sötétben mondok nektek, azt ti mondjátok el világosan: és amit fülbe sűgva hallotok, hirdessétek a háztetőkön!

És ne féljete azoktól, akik a testet megölik, de a lelket nem tudják megölni. Inkább attól féljete, aki a lelket is, a testet is a pokolba taszíthatja.

Egy fillérért ugye két verebet adnak? És mégsem hull a földre egy se közülük Atyátok tudta nélkül? Nektek pedig minden szál hajatokat számontartják! Ne féljete hát: sokkal többet értek ti a verebknél! Ha valaki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom őt Atyám előtt, aki a mennyekben van. De ha valaki megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom őt Atyám előtt, aki a mennyekben van.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

²⁶ Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτοὺς οὐδὲν γάρ ἐστὶν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται.

Tehát ne féljetek azoktól: ugyanis semmi sincsen elrejtve, ami fel ne lenne majd tárva, és semmi titkos (dolog), ami ki ne tudódna majd.

²⁷ ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἵπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὔς ἀκούετε, κηρῦξατε ἐπὶ τῶν δωματίων.

Amit sötétben mondok nektek, mondjátok világosban, és amit fülbe hallotok, hirdessétek a háztetőkön.

²⁸ καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ.

És ne féljetek tovább azoktól, akik megölik a testet, de a lelket nem tudják megölni: viszont inkább féljetek attól, aki képes a lelket is, a testet is elpusztítani a gyehennában.

²⁹ οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν.

Nemde két veréb egy fillért ér? És közülük egy sem esik a földre az Atyátok akarata nélkül.

³⁰ ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσὶν.

De a ti fejetekek összes hajszála is számon van tartva.

³¹ μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς.

Tehát ne féljetek tovább: ti sokkal értékesebbek vagytok a verebeknél.

³² Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

Mindaz tehát, aki meg fog vallani engemet az emberek előtt, én is meg fogom vallani őt az Atyám előtt, aki a mennyekben van:

³³ ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι καὶ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

Aki pedig megtagad engemet az emberek előtt, azt én is meg fogom tagadni Atyám előtt, aki a mennyekben van.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

²⁶NE ERGO TIMUERITIS EOS. NIHIL ENIM EST OPERTUM, QUOD NON REVELABITUR, ET OCCULTUM, QUOD NON SCIETUR.

²⁶ Ne féljetez hát tőlük! Hiszen semmi sincs elrejtve, ami nyilvánosságra ne kerülne, s olyan titok sincs, ami ki ne tudódnék.

²⁶ Ne féljetez tehát tőlük! Mert semmi sincs elrejtve, ami le ne lepleződnék, s nincs rejtett dolog, ami ki ne tudódnék.

²⁶ *Ne féljetez tőlük! Semmi nem marad elrejtve, mi ki ne derülne, sem eltitkolva, mi ki ne tudódnék.*

²⁶ *Azért ne féljetez tőlök. Mert nincs oly rejtett dolog, a mi napfényre ne jőne; és oly titok, a mi ki ne tudódnék.*

²⁶ Ne féljetez hát tőlük! Mert nincs olyan rejtett dolog, ami le ne lepleződnék, és olyan titok, amely ki ne tudódnék.

²⁷QUOD DICO VOBIS IN TENEBRIS, DICITE IN LUMINE; ET, QUOD IN AURE AUDITIS, PRAEDICATE SUPER TECTA.

²⁷ Amit sötétben mondok nektek, azt mondjátok el fényes nappal, és amit a fületekbe súgnak, azt hirdessétek a háztetőkről!

²⁷ Amit sötétben mondok nektek, mondjátok el világosban, és amit fülbe súgva hallotok, hirdessétek a háztetőkről.

²⁷ *Amit sötétben mondok nektek, mondjátok el fényes nappal és amit fülbe súgva hallotok, hirdessétek a háztetőről.*

²⁷ *A mit néktek a sötétben mondok, a világosságban mondjátok; és a mit fülbe súgva hallotok, a háztetőkről hirdessétek.*

²⁷ Amit a sötétségben mondok nektek, mondjátok el a világosságban! Amit fülbe súgva hallotok, hirdessétek a háztetőkről!

²⁸ ET NOLITE TIMERE EOS, QUI OCCIDUNT CORPUS, ANIMAM AUTEM NON POSSUNT OCCIDERE; SED POTIUS EUM TIMETE, QUI POTEST ET ANIMAM ET CORPUS PERDERE IN GEHENNA.

²⁸ Ne féljete azoktól, akik a testet megölik, a lelket azonban nem tudják megölni! Inkább attól féljete, aki a kárhozatba vetve a testet is, a lelket is el tudja pusztítani!

²⁸ Ne féljete azoktól, akik megölik a testet, de a lelket nem tudják megölni. Félfete inkább attól, aki a lelket is és a testet is el tudja pusztítani a gyehennában.

²⁸ *Ne féljete azoktól, akik megölik a testet, de a lelket nem tudják megölni. Inkább attól féljete, aki a lelket meg a testet is pokolba taszítatja.*

²⁸ *És ne féljete azoktól, a kik a testet ölik meg, a lelket pedig meg nem ölhetik; hanem attól féljete inkább, a ki mind a lelket, mind a testet elvesztheti a gyehennában.*

²⁸ Ne féljete azoktól, akik megölik a testet, de a lelket nem tudják megölni! Inkább attól féljete, aki a lelket is, meg a testet is el tudja pusztítani a gyehennában.

²⁹ NONNE DUO PASSERES ASSE VENEUNT? ET UNUS EX ILLIS NON CADET SUPER TERRAM SINE PATRE VESTRO.

²⁹ Ugye két verebet adnak egy filléren? S Atyátok tudta nélkül egy sem esik le a földre.

²⁹ Két verebet ugye egy fillérért árulnak? És egy sem esik közülük a földre a ti Atyátok tudta nélkül.

²⁹ *Két verebet ugye egy fillérért adnak? De Atyátok tudta nélkül egy sem esik a földre.*

²⁹ *Nemde, két verebecskét meg lehet venni egy kis fillérért? És egy sem esik azok közül a földre a ti Atyátok akarata nélkül!*

²⁹ Ugye a verébnak párja egy fillér? Mégsem esik le a földre egy sem közülük Atyátok tudta nélkül?

³⁰ VESTRI AUTEM ET CAPILLI CAPITIS OMNES NUMERATI SUNT.

³⁰ Nektek minden szál hajatokat számon tartják.

³⁰ Nektek azonban még a hajszálaitok is mind meg vannak számlálva a fejetecken.

³⁰ *Nektek viszont minden szál hajatok számon van tartva.*

³⁰ *Néktek pedig még a fejeteck hajszálai is mind számon vannak.*

³⁰ Nektek pedig még a hajatok szála is mind számon van tartva.

³¹ NOLITE ERGO TIMERE; MULTIS PASSERIBUS MELIORES ESTIS VOS.

³¹ Ne féljete hát! Sokkal többet érte a verebeknél.

³¹ Ne féljete hát, hisz különbek vagytok ti a verebeknél!

³¹ *Ne féljete tehát! Sokkal többet érte ti a verebeknél.*

³¹ *Ne féljete azért; ti sok verebecskénél drágábbak vagytok.*

³¹ Ne féljete hát! Sok verébnél értékesebbek vagytok.

³² OMNIS ERGO QUI CONFITEBITUR ME CORAM HOMINIBUS, CONFITEBOR ET EGO EUM CORAM PATRE MEO, QUI EST IN CAELIS;

³² Azokat, akik megvallanak engem az emberek előtt, én is megvallom majd mennyei Atyám előtt.

³² Mindazt, aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom Atyám előtt, aki a mennyekben van.

³² *Mindazt tehát, aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom mennyei Atyám előtt.*

³² *Valaki azért vallást tesz én rólam az emberek előtt, én is vallást teszek arról az én mennyei Atyám előtt;*

³² Mindazt, aki majd megvall engem az emberek előtt, én is megvallom majd mennyei Atyám előtt.

³³ QUI AUTEM NEGAVERIT ME CORAM HOMINIBUS, NEGABO ET EGO EUM CORAM PATRE MEO, QUI EST IN CAELIS.

³³ De aki megtagad az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.

³³ De azt, aki megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom Atyám előtt, aki a mennyekben van.

³³ *De aki megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.*

³³ *A ki pedig megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom azt az én mennyei Atyám előtt.*

³³ De aki megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom majd mennyei Atyám előtt.

1.3. BEHATÁROLÁS

A szakasz (Mt 10,26-33) része Jézus második nagy beszédének a Máté-evangéliumban: a missziós beszédnek, amit elsősorban a 12 apostolnak mond a Mester (Mt 10,5-42).

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Az evangélista ezzel a szakasszal buzdítani kívánja hallgatóit a Jézus melletti bátor, nyílt és egyértelmű tanúságtételre. Továbbá az áldozati verebegről és az ember hajszálaíról szóló hétköznapi képekkel az Atya gondviselésére irányítja a figyelmet. Hiszen ha Istennek gondja van az egész teremtett világra, amit a két előbbi kép jelképez, akkor mennyivel inkább viseli gondját a teremtés koronájának: az embernek! Ez a bizonyosság az, ami a hívő ember félelmét képes eloszlatni, átalakítani. A keresztény hívő küldetése és felelőssége tehát a Jézus Krisztus melletti hit megvallása és megélése, aminek következménye van az ember halál utáni személyes sorsát illetően is.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

μη φοβεῖσθε (*méfobejszthe*): ne féljete! (Mt 10,26/.28.31)

A „ne féljete” kifejezés nyelvtani formája egy olyan cselekvést jelöl, aminek nem szabad tovább már lennie: „ne féljete tovább, vagyis szűnjék meg a félelem bennetek”. Ugyanezzel a felszólítással fordul a vízen járó Jézus a bárkában lévő tanítványaihoz (Mt 14,27), illetve a színeváltozás során a három kiválasztott apostolhoz (Mt 17,7). Továbbá az üres sírnál az angyal, majd a feltámadt Úr az asszonyokhoz (Mt 28,5.10). A félelem tehát megszűnik, ahol Jézus Krisztus jelen van, teret nyer.

ὁμολογήσει ἐν ἐμοί (homologészej en emoj): meg fog vallani engemet/ hitet tesz mellettem (Mt 10,32)

A szókapcsolat valaki mellett való önkéntes és szabad hitvallást, s így elköteleződést fejez ki, amit az előjárószerű vonzat is nyomatékosít (Mt 10,32; Lk 12,8). Az ige mondaton belüli megismétlése és a személyes névmásokat megelőző azonos előjárószerű egy fontos összefüggésre világít rá: aki megvallja Jézust az emberek előtt, azt a Mester is meg fogja vallani az Atya előtt.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

Mt 6,26 Nézzétek az ég madarait! Nem vetnek, nem aratnak, csűrbe sem gyűjtenek – mennyei Atyátok táplálja őket. Nem többet értek ti náluk?

Mt 12,2-9 Ezt látva a farizeusok szóvá tették: „Nézd, a tanítványaid olyat tesznek, amelyet szombaton nem szabad tenni!” Erre így felelt: „Nem olvastátok, mit tett Dávid is, amikor társaival megéhezett? Bement az Isten házába és megette a szent kenyeret, amelyeket sem neki, sem társainak nem volt szabad megennie, csak a papoknak. Vagy nem olvastátok a törvényben, hogy szombatonként a papok a templomban megszegik a szombati tilalmat, mégsem követnek el vele bűnt? Mondom nektek: itt nagyobb dolgról van szó, mint a templom. Ha tudnátok, mit jelent: Irgalmasságot akarok, nem pedig áldozatot, nem ítélnétek el az ártatlanokat. Az Emberfia ura a szombatnak is!” Innét továbbment, és betért a zsinagógájukba.

Mt 12,12 Mennyivel többet ér az ember, mint a juh! Szabad tehát szombaton jót tenni.

Szinoptikus párhuzamok

Mk 4,22 Mert nincs elrejtve semmi, amire fény ne derülne, és nincs titok, amely nyilvánosságra ne jutna.

Mk 8,38 Aki ez előtt a házasságtörő, bűnös nemzedék előtt szégyell engem és tanításomat, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor majd eljön Atyja dicsőségében a szent angyalokkal.

Lk 8,17 Mert semmi sincs úgy elrejtve, hogy elő ne kerülne, és nincs titok, ami ki ne tudódna, és nyilvánosságra ne kerülne.

Lk 9,26 Aki ugyanis szégyell engem és tanításomat, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor majd eljön a maga és az Atya, meg a szent angyalok dicsőségében.

Lk 12,2-9 Nincs semmi elrejtve, ami nyilvánosságra ne kerülne, s titok, ami ki ne tudódna. Amit sötétben mondtok, világos nappal hallják majd, és amit a zárt falak közt fülbe súgtok, azt a háztetőkről fogják hirdetni. Nektek, barátaimnak mondom: Ne féljete azoktól, akik a testet ugyan megölik, de aztán semmi többet nem tehetnek. Megmondom én nektek, kitől féljete: Attól féljete, akinek, miután megölt, ahhoz is van hatalma, hogy a kárhozatba taszítson benneteket. Igen, mondom nektek, tőle féljete. Ugye két fillérért öt verebet is adnak. Mégis az Isten nem feledkezik meg egyetlenegről sem. Sőt még a fejeteken a hajszálakat is mind számon tartja. Ne féljete hát! Sokkal többet érte ti, mint a verebek. Mondom nektek, hogy aki tanúságot tesz mellettem az emberek előtt, azt majd az Emberfia is magáénak vallja az Isten angyalai előtt. Aki azonban megtagad az emberek előtt, azt én is megtagadom Isten angyalai előtt.

Lk 21,18 De nem vész el egy hajszál sem fejetekről.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

1Sám 2,30 Ezért azt mondja az Úr, Izrael Istene: Bár azt mondtam, hogy házad és atyád háza járjon mindig a színem előtt, és most mégis – az Úr mondja – távol legyen tőlem. Aki tisztel, azt én is megtiszteltetésben részesítem, aki azonban megvet, azt megszégyenülés éri.

1Sám 14,45 De a sereg így szólt Saulhoz: „Jonatán haljon meg, aki ezt a nagy győzelmet kivívta Izraelben? Nem, azt nem lehet. Amint igaz, hogy az Úr él: egyetlen haja szála sem hullhat a földre! Hisz Istennel vívta ki ezen a napon a győzelmet!” Így a nép fölmentette Jonatánt, s nem kellett meghalnia.

2Sám 14,11 (Az asszony) azonban tovább beszélt: „Mondja hát ki a király az Úrnak, Istenének a nevét, hogy a vérbosszút álló ne törjön vesztére és ne pusztítsa el fiamat.” Erre így szólt hozzá: „Amint igaz, hogy az Úr él: a fiadnak egy haja szála sem esik le a földre.”

ApCsel 27,34 Ezért nagyon kérlek benneteket, vegyetek magatokhoz valami táplálékot, javatokra szolgál. Senkinek még a haja szála sem görbül meg.

2Tim 2,12 ha tűrünk vele, uralkodni is fogunk vele. Ha azonban megtagadjuk, ő is megtagad minket

Zsid 10,31 Rettenetes dolog az élő Isten kezébe jutni.

Jak 4,12 Egy a törvényhozó és a bíró, aki megmenthet vagy elveszíthet. Ki vagy, hogy ítélkezel felebarátod fölött?

1Pt 3,14 De még ha szenvedtek is az igazságosságért, boldogok vagytok. Ne féljete fenyegetéseiktől és ne engedjéte, hogy megzavarjanak benneteket!

1Jn 2,22 Ki a hazug, ha csak az nem, aki tagadja, hogy Jézus a Krisztus? Az az antikrisztus, aki tagadja az Atyát és a Fiút.

1Jn 4,2.15 Az Istentől származó lelket erről ismeritek fel: minden lélek, amely vallja, hogy Jézus Krisztus testben jött el, Istentől van. (...) Aki vallja, hogy Jézus az Isten Fia, abban benne marad az Isten, és ő is az Istenben.

Jel 2,10 Ne félj a rád váró szenvedésektől! Az ördög néhányotokat fogságba vet, hogy próbára tegyen benneteket. Megpróbáltatásotok tíz napig tart. Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koszorúját.

Jel 3,5 A győztest fehér ruhába öltöztetik. Nevét nem törölöm ki az élet könyvéből, hanem megvallom majd Atyám és angyalai előtt.

Jel 14,7.10 Nagy szóval hirdette: „Féltétek az Istent és dicsőítétek, mert eljött ítéletének órája! Boruljatok le az ég és a föld, a tenger és a vízforrások alkotója előtt!” “az inni fog az Isten haragjának borából, amelyet szintisztán töltött haragja kelyhébe. Kénköves tűzben fog gyötrődni a szent angyalok és a Bárány színe előtt.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Aranyszájú Szent János: Lássátok, testvérek, hogy az Úr Jézus nem hamis ábrándokat táplál tanítványában. Nem ígéri nekik, hogy nem fog véget érni földi életük, nem ígéri nekik, hogy nem törnek rájuk az emberek (akik megölhetik a testet), hanem a helyes félelmet adja nekik. Ez pedig Isten félelme. Őt helyezték középpontba, hiszen boldogságuk vagy boldogtalanságuk teljes mértékben tőle függ. Hiszen csak Isten tudja fenýíteni a testet és a lelket is.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

852. *A misszió útjai.* "A Szentlélek az egész egyházi misszió főszereplője." (Vö. II. János Pál pápa: *Redemptoris missio* enciklika, 23.) Ő vezeti az Egyházat a missziós utakon. Az Egyház folytatja és a történelemben kibontakoztatja Krisztus küldetését, aki azért küldetett, hogy örömhírt vigyen a szegényeknek; "Krisztus Lelkének indítására az Egyháznak is ugyanazon az úton kell járnia, amelyen Ő járt, tudniillik a szegénység, az engedelmesség, a szolgálat és a halálig tartó önfeláldozás útján, melyből föltámadása által győztesként tért vissza". (II. Vatikáni Zsinat: *Ad gentes* határozat, 5.) Ily módon "mag a keresztények vére". (Tertullianus: *Apologeticum* 50, 13: CCL 1, 171)

905. Profétai küldetésüket a világi hívők az evangelizáció révén is teljesítik, "tudniillik Krisztust hirdetik az élet tanúságával és a kimondott szóval". A világi hívőknél "ez az evangelizáció (...) sajátos jelleget és különleges hatékonyságot nyer attól, hogy a világ megszokott körülményei között történik". (LG 35.)

"Ez az apostolkodás azonban nem merül ki az élet tanúságtételében; az igazi apostol keresi az alkalmakat, hogy szavával is hirdesse Krisztust, mind a nem hívőknek, (...) mind a hívőknek." (II. Vatikáni Zsinat *Apostolicam actuositatem* határozat, 6; vö. II. Vatikáni Zsinat: *Ad gentes* határozat, 15.)

1808. Az erősség az az erkölcsi erény, amely a nehézségek közepette biztosítja az erőt és állhatatosságot a jó keresésében. Megerősíti az elhatározást, hogy az ember az erkölcsi életben ellenáll a kísértéseknek és legyőzi az akadályokat. Az erősség erénye készségessé tesz a félelem, még a halálfélelem legyőzésére is, segít vállalni a próbatételeket és üldöztetéseket. Megadja a bátorságot az önmegtagadásra, sőt az élet föláldozására is az igaz ügy védelmében: "Erősségem és dicséretem az Úr" (Zsolt 118,14). "A világban üldözést szenvedtek, de bízzatok, Én legyőztem a világot" (Jn 16,33).

1816. Krisztus tanítványának nemcsak őriznie kell a hitet és belőle kell élnie, hanem meg is kell vallania, bizonyossággal kell róla tanúságot tennie és terjesztenie kell: "mindenkinek készen kell lennie arra, hogy megvallja Krisztust az emberek előtt, és Őt az Egyház történelméből soha nem hiányzó üldözések közepette kövesse a keresztúton". (II. Vatikáni Zsinat: Lumen Gentium dogmatikus konstitúció, 42; vö. II. Vatikáni Zsinat: Dignitatis humanae nyilatkozat, 14.) A hit szolgálata és a róla való tanúskodás szükségesek az üdvösséghez: "Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom majd mennyei Atyám előtt. De aki megtagad az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt." (Mt 10,32--33)

2471. Pilátus előtt az Úr kijelenti, azért jött a világba, hogy tanúságot tegyen az igazságról. (Vö. Jn 18,37) A kereszténynek "nem szabad szégyellnie tanúságot tenni az Úr mellett" (2Tim 1,8). A hit melletti tanúságtételt igénylő esetekben a keresztény embernek félreérthetetlenül meg kell vallania a hitét, ahogyan SzentPál tette a bírái előtt. A hívőnek "Isten és az emberek előtt meg kell őriznie tiszta lelkiismeretét" (ApCsel 24,16).

2472. A keresztények azon kötelessége, hogy részt kell venniük az Egyház életében, arra ösztönzi őket, hogy az evangélium és a belőle fakadó kötelezettségek tanúiként cselekedjenek. E tanúságtétel a hit továbbadása szóval és cselekedettel. A tanúságtétel az igazságosság cselekedete, mely megerősíti és megismerteti az igazságot (vö. Mt 18,16):

„Mert minden Krisztus-hívőnek, bárhol éljen is, élete példájával és tanúskodó szavával meg kell mutatnia az új embert, akit a keresztségben magára öltött, és a Szentlélek erejét, aki a bérálásban megerősítette.” (II. Vatikáni Zsinat: Ad gentes határozat, 11.)

2473. A vértanúság a hit igazsága melletti legnagyobb tanúságtétel; olyan tanúságot jelent, mely elmegy egészen a halálig. A vértanú a meghalt és föltámadott Krisztusról tanúskodik, akivel a szeretet egyesítette. Tanúságot tesz a keresztény hit és tanítás igazságáról. A lelki erősség (lat. fortitudo) aktusával néz szembe a halállal: "Engedjétek, hogy eledele legyek a vadállatoknak, melyek által eljuthatok Istenhez". (Antiochiai Szt. Ignác: Levél a rómaiakhoz 4, 1: SC 10 bis 110.)

2474. Az Egyház a legnagyobb gonddal gyűjtötte össze azok emlékeit, akik a végsőig elmentek hitük megvallásában. Ezek a vértanú-akták. Az igazság vérrel írt levéltára:

"Sem a világi élet varázsa, sem e világ összes királysága nem használ nekem semmit. Jobb meghalnom, hogy egyesüljek Jézus Krisztussal, mint a föld határáig uralkodnom. Őt keresem, aki meghalt értünk; őt kívánom, aki föltámadt mindnyájunkért. Születésem közeledik..." (Antiochiai Szt. Ignác: Levél a rómaiakhoz 6, 1: SC 10 bis 114.)

"Áldalak Téged, mert ezen a napon és ebben az órában arra méltattál, hogy a mártírok sorában helyet kapjak (...). Beteljesítettél, Istenem, Te, aki nem ismered a hazugságot és igazmondó vagy! Emiatt mindenért Téged dicsérlek, Téged áldalak, Téged dicsőítelek az örök és mennyei Főpap, Jézus Krisztus, a te szeretett Fiad által, aki által Neked Vele és a Szentlélekben dicsőség most és a jövőendő századokban. Ámen." (Szent Polikárp Martyriuma 14,2-3: SC 10 bis 228.)

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT VI. PÁL PÁPA EVANGELII NUNTIANDI KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

45. Korunk jellegzetességéhez tartoznak a társadalmi kommunikáció eszközei, a mass-media. Nem nélkülözheti ezeket az eszközöket a legfőbb Hír tudósítása, a hit elmélyítését szolgáló katekézis sem.

Ha ezeket az evangélium szolgálatába állítjuk, szinte a végtelenségig kitágíthatja az Isten szavának hallgatóságát: akár embermilliókra is. Az egyház mulasztással vétkeznék az Úr előtt, ha nem használná fel e hatalmas segítséget, amelyet az emberi értelem napról napra jobban tökéletesít. Az egyház ma ezeknek az eszközöknek közvetítésével „prédikálja a háztetőkről” (Mt 10,27) a rábízott üzenetet. Bennük modern és kiváló szószékre lel; általuk valóban tömegekhez tud szólni. A tömegkommunikációs eszközök azonban kihívást is jelentenek az evangelizáció számára. Lehetővé teszik ugyan, hogy az evangélium szava eljusson széles körökhöz – de ennek a szónak be kell hatolnia az egyes emberek lelkébe, szívébe, mindenkiébe külön-külön, személyesen, mintha ő lenne az egyetlen. Személyes elfogadást, személyes elköteleződést kell elérnie.

46. Éppen ezért az evangélium nyilvános hirdetésén kívül mindig szükség lesz a közvetítés másik formájára is: embertől emberhez. Urunk is gyakran gyakorolta ezt a tanítási módot: gondoljunk Nikodémus, Zakeus, a szamaritánus asszony, Simon farizeus és mások esetére. Az apostolok is így tettek. Végső soron az evangélium közvetítése mindig úgy történik, hogy az ember azt adja tovább, amit maga is megélt. Nagy hiba volna, ha a tömegapostolkodás eszméje elfeledtetné velünk ezt a másik továbbadási módot, amelyben valakit személyileg megragad egy különlegesen neki szóló szó, amelyet más mondott neki. Csak dicsérhetjük azokat a papokat, akik gyónásban vagy lelkipásztori beszélgetésekben készek az embereket az evangélium útján irányítani, erősíteni, eséseikből fölemelni, okosan és szívesen segíteni.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

A mai *evangéliumban* megnyilvánul Isten gondviselése, övéit megvigasztaló szeretete. A *kezdő énekben* (Zsolt 27,8-9) olvashatjuk: „Népének erőssége az Úr” és a kérés, s ezáltal a remény, hogy szabadítsa meg az Úr ezt a népet. A *kezdő könyörgés* kifejezi az Isten gondviselő oltalmába vetett bizalmat, melyet soha nem von meg „azoktól, akiket állhatatos szeretetre” tanít. Ez kapcsolódik az evangélium szavaihoz: „minden szál hajatokat

számontartják”, azaz az Úr nem feledkezik meg övéiről. Ezt erősíti az *olvasmány* (Jer 20,10-13) is: az Úr „mint hős harcos” áll a szorongatásban is a benne bízók mellett. Ez a gondolat köszön vissza a válaszos zsoltárban is (Zsolt 68,8-10.14 és 17. 33-35): „Az alázatosak...keressétek Istent és szívetek újra éled. Mert az Úr meghallgat minden szegényt, és foglyait nem hagyja magukra”.

Az *evangéliumban* olvashatunk arról, hogy nincs „titok, amely ki ne tudódnék” – ehhez kapcsolható gondolatilag az olvasmány megjegyzése arról, hogy Isten előtt semmi nem marad rejtett, hiszen ő „a vesék és a szívek”, azaz az ember érzelmeinek és egész belső világának, döntéseinek ismerője. További párhuzamot találhatunk abban is, hogy „ne féljete azoktól, akik a testet megölik, de a lelket nem tudják megölni” (Mt 10,28), illetve, hogy az Úr „kiszabadította a szegények lelkét a gonoszok kezéből” – mindkettő szakasz azt a hitünket fejezi ki és erősíti, hogy az Úr erősebb a földi halálnál.

Az *egyetemes könyörgések* ezt a bizalmat és a reményteli Istenhez fordulást fejezik ki –kegyelmet, vigasztalást és üdvösséget kérve az emberek számára. A két választható áldozási ének közül az első (Zsolt 144,15) kifejezetten az Istenre hagyatkozó bizalomnak ad hangot: „Mindenek szeme bízón rád tekint, Urunk, és te enniük adsz kellő időben”.

Az evangélium előtti *alleluja vers* (Jn 15,26b és 27a) pedig („Az igazság Lelke majd tanúságot tesz rólam” „és ti is tanúságot tesztek rólam”) a tanúságtétel gondolatával kapcsolódik az evangéliumhoz: „Ha valaki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom őt Atyám előtt, aki a mennyekben van” (Mt 10,32). Míg azonban a mátéi szakasz csak az embereket említi, mint akik megvallják Jézust, a Jánostól idézett versekben a Lélek is megjelenik, mint a Fiúról való tanúságtevő.

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ:

Fordulj hozzánk, Urunk (612)

https://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/212/gr/790/fordulj-hozzank-urunk-convertere-domine

GITÁROS, ILLETVE TAIZEI ÉNEKEK:

Oculi nostri (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=1D8UY3O4xXg>

Ne félj, ne aggódj (Taize, 11'53")

<https://www.youtube.com/watch?v=4t9IbONloLg>

Sillye Jenő: Mit sem aggódom

<https://www.youtube.com/watch?v=eTCuOKdthTw>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰ

Túrmezei Erzsébet: Amerre most jár

Annyi szívben felébred valami
hívogató vágy: útra kelni egyszer.
Járni, amerre Jézus lába járt.
Látni a Golgotát látó szemekkel.
Hallgatni az olajfák suttogó
beszédét... azt a titkos, bús beszédet.
A szent helyen, hol imádkozva vérzett,
belenézni a holdas éjszakába.
Ellátogatni kis Betániába,
mindenüvé, amerre elhaladt.
És lélekben királlyá gazdagodni
a szent, ezer emlékű út alatt.

Nekem ez a vágy idegen maradt.
Más volt a vágyam: Nőtt... növekedett...
lett belőle sóvárgás, akarat,
követelés: egyedül arra menni,
amerre Jézus lába most halad.

Nem von a régi csodák földje.
Új csodák életföldje vár.
Feltámadást, erőt ujjongva hirdet
a százvirágba zsendülő határ.
S az élő Krisztus feltámadva jár.
Magyar nyomort gyógyít. Édestestvérem
vak szemét nyitja színre, fényre meg.
S bár útait szememmel el nem érem,
A lelkemen sejtésük átremeg.

Mért mennék messze, idegen vidékre
keresni, földi útja merre vitt?
Most akarom a lépteit követni:
Az élő Krisztus lépteit.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

– Merek tanúságot tenni Jézus Krisztusról mások előtt?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Urunk, Istenünk, add, hogy szent nevedet mindenkor tiszteljük és szeressük, mert gondviselő oltalmadat soha nem vonod meg azoktól, akiket állhatatos szeretetedre tanítasz. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Sarutlan Kármelita Nővérek imádsága

Uram, a gyötrem, a fájdalom, az iszonyat hozzátartozik az emberi félelemhez, amelyet az emberek egymásra hoznak. De milyen más a Te félelmed, a Te szent félelmed! Vonz és megigéz engem ez a félelem, miatta lesz minden iga édes és minden teher könnyű. Bárcsak teljesen betöltene ez, és a Te kezed általa oltalmazóan rám nehezedne! Ha ragaszkodom a Te félelmedhez, ellenségem nem taszíthat saját félelmébe, hanem csak növelheti azt. Uram áldd meg ellenségeimet, és szent, szent, szent istenfélelemnek Lelke jöjj! Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Atyátok számontartja minden szál hajátokat (Mt 10,26-33)



(Forrás: pixabay)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

– Jézus képes legyőzni és megszelídíteni a félelmeimet.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

– Amikor félelmet érzek, bízom újból és újból magamat az Úrra.

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Évközi 12. vasárnap („A” év)

Borítófotó © Pixabay

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Alexandriai Szent Athanasziosz gondolatait Baán István fordította

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Türmezei Erzsébet: Amerre most jár – <https://www.istenesversek.hu/turmezei-erzsebet-amerre-jar>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Rácz Dávid Viktor, Rácz Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2023

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelel cím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu